

Rzecznik
Finansowy

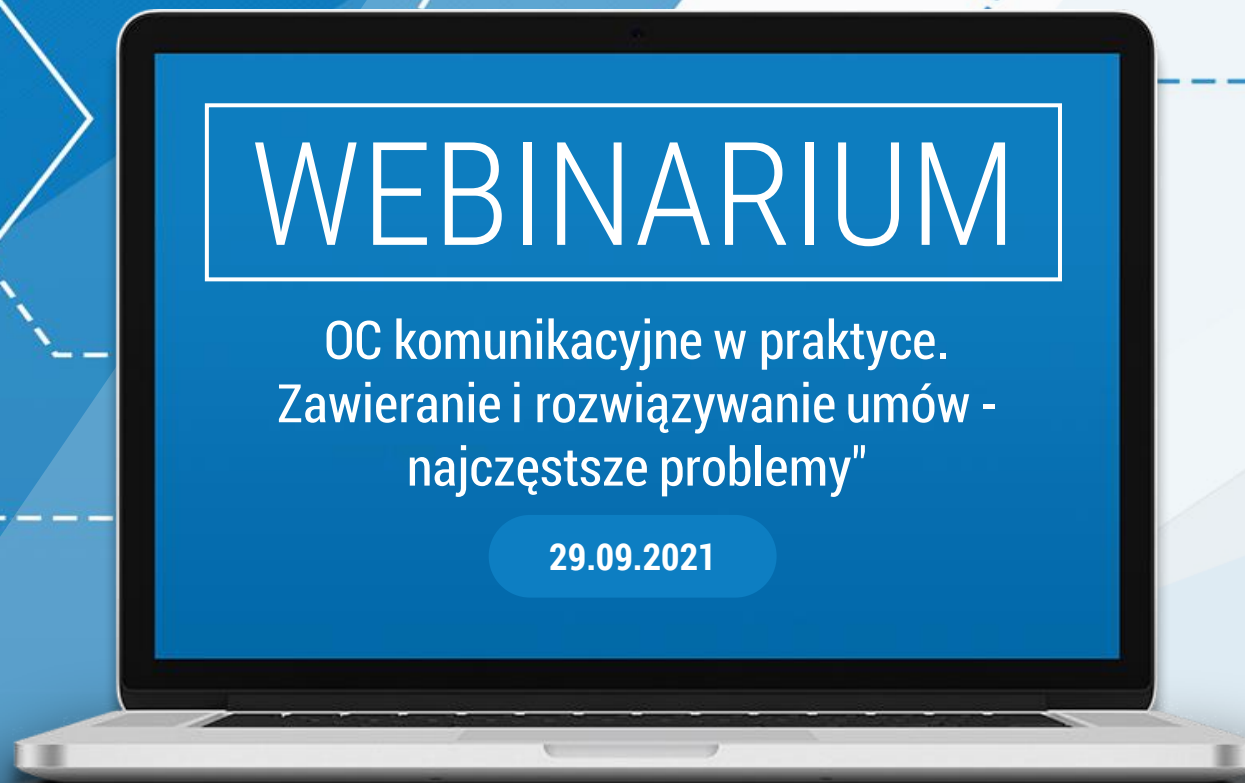
www.rf.gov.pl

WEBINARIUM

OC komunikacyjne w praktyce.
Zawieranie i rozwiązywanie umów -
najczęstsze problemy"

29.09.2021

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

EKSPERT

Małgorzata Fonfara

BIURO RZECZNIKA FINANSOWEGO

Specjalistka w Wydziale Klienta
Ubezpieczeniowo-Emerytalnego w
Biurowie Rzecznika Finansowego

O CZYM BĘDZIE TO WEBINARIUM?

- ❑ PODSTAWOWE INFORMACJE O UMOWIE UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH.
- ❑ ZAWIERANIE UMÓW UBEZPIECZENIA OC POSIADACZA POJAZDU – PODSTAWOWE INFORMACJE, NAJCZĘSTSZE PROBLEMY.
- ❑ JAK NIE DOPUŚCIĆ DO POWSTANIA DO PRZERWY W OCHRONIE UBEZPIECZENIOWEJ?
- ❑ ZMIANA WŁAŚCICIELA POJAZDU – NA CO UWAŻAĆ?
- ❑ KIEDY DOCHODZI DO ROZWIĄZANIA UMOWY UBEZPIECZENIA OC POJAZDU?
- ❑ PYTANIA I ODPOWIEDZI.

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

01

UMOWA UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

Podstawowe informacje

UBEZPIECZENIE OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

PODSTAWOWE INFORMACJE

Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 854 z późn. zm.).

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

UBEZPIECZENIE OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH NA CZYM POLEGA UMOWA UBEZPIECZENIA OC PPM?

Rzecznik
Finansowy
www.rf.gov.pl

Co jest przedmiotem ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych?

Jak wskazuje ustawowa nazwa produktu, ubezpieczona jest odpowiedzialność cywilna posiadacza pojazdu mechanicznego, czyli ujemne konsekwencje w związku z zaistnieniem negatywnych zdarzeń, w tym przypadku w ruchu drogowym. Niemniej ochroną ubezpieczeniową jest objęta również odpowiedzialność cywilna kierującego pojazdem mechanicznym.

Kiedy z ubezpieczenia OC wypłacane jest odszkodowanie?

Z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. (art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych)

Czy ubezpieczenie OC PPM jest przypisane do konkretnej osoby?

Ubezpieczenie OC nie jest przypisane do konkretnego kierowcy czy posiadacza pojazdu, ale do samochodu.

UBEZPIECZENIE OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

OBOWIĄZKOWOŚĆ UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNEGO OC

SKUTKI ZAKWALIFIKOWANIA UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNEGO OC JAKO UBEZPIECZENIA OBOWIĄZKOWEGO

- OBOWIĄZEK ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA PO STRONIE POSIADACZA POJAZDU (ART. 23 USTAWY O UBEZPIECZENIACH OBOWIĄZKOWYCH)
- ZAKAZ ODMOWY ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA PO STRONIE ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ - JEŻELI W RAMACH PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ ZAWIERA TAKIE UMOWY UBEZPIECZENIA (ART. 5 UST 2 USTAWY O UBEZPIECZENIACH OBOWIĄZKOWYCH)
- MOŻLIWOŚĆ NAŁOŻENIA KARY PRZEZ UBEZPIECZENIOWY FUNDUSZ GWARANCYJNY W WYPADKU BRAKU CIĄGŁOŚCI UBEZPIECZENIA OC
- OGRANICZONA MOŻLIWOŚĆ WYPOWIEDZENIA UMOWY UBEZPIECZENIA OC KOMUNIKACYJNEGO

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

02

UMOWA UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

Zawieranie umów ubezpieczenia

OBOWIĄZEK ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA OC POJAZDU NA KIM CIĄŻY? KTO MOŻE ZAWRZEĆ UMOWĘ?

Rzecznik
Finansowy
www.rf.gov.pl

Posiadacz pojazdu

- Posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny) - art. 336 k.c. i n.
- W doktrynie przyjmuje się, że spełnienie powinności zawarcia umowy ubezpieczenia OC przez jednego posiadaczy zwalnia drugiego z przewidzianego ustawą obowiązku.

Kierujący pojazdem mechanicznym

- Zgodnie z ustawą - Prawo o ruchu drogowym przez kierującego rozumiemy osobę, która kieruje pojazdem. Nie jest zatem wówczas konieczne badanie tytułu prawnego po stronie osoby kierującej pojazdem.
- Obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia spoczywa zarówno na posiadaczu, jak również kierującym od chwili wprowadzenia do ruchu: niezarejestrowanego pojazdu mechanicznego, pojazdu historycznego, pojazdu wolnobieżnego.

Należy uznać dopuszczalność umowy ubezpieczenia obowiązkowego zawieranej na cudzy rachunek (podmiot obciążony obowiązkiem ubezpieczenia nie musi samodzielnie zawierać umowy ubezpieczenia).

OBOWIĄZEK ZAWARCIA UMOWY UBEZPIECZENIA OC POJAZDU KIEDY POWSTAJE OBOWIĄZEK UBEZPIECZENIA POJAZDU?

- ✓ Posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu mechanicznego, ale nie później niż z chwilą wprowadzenia pojazdu do ruchu (art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).
- ✓ W odniesieniu do pojazdów zarejestrowanych za granicą obowiązek ten trwa przez cały okres pozostawania tych pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- ✓ Pojazdy historyczne i wolnobieżne – znaczenie tu ma moment wprowadzenia do ruchu.
- ✓ Natomiast zgodnie z art. 33 pkt 2 wskazanej wyżej ustawy, umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ulega rozwiązaniu z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego (**UWAGA!** NIE DOTYCZY CZASOWEGO WYREJESTROWANIA).

Rejestracja
pojazdu

Wyrejestrowanie
pojazdu

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

03

UMOWA UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

Zachowanie ciągłości ubezpieczenia

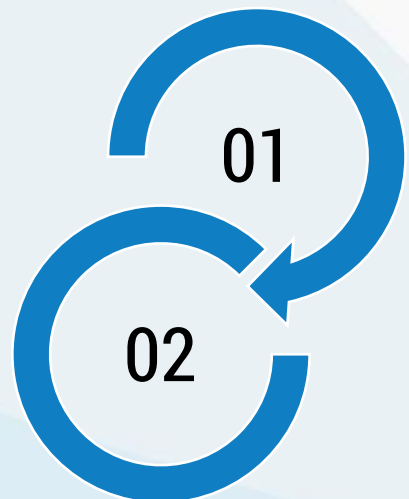
ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI UBEZPIECZENIA OC POJAZDU

ROZPOCZĘCIE OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

Zgodnie z treścią art. 39 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń rozpoczyna się po dokonaniu poniższych czynności:

OPŁACENIE SKŁADKI

(wyjątek: ubezpieczyciel wskazał termin zapłaty składki późniejszy niż zawarcie umowy -> ochrona rozpoczyna się wraz z zawarciem umowy)

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

W przypadku zobowiązań cywilnoprawnych zasadą jest, że zapłata jest dokonana dopiero z chwilą uznania rachunku bankowego wierzyciela (tak np. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 4 stycznia 1995 r., sygn. akt III CZP 164/94).

ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI UBEZPIECZENIA OC POJAZDU NA JAKI OKRES JEST ZAWIERANA UMOWA?

OKRES TRWANIA UMOWY UBEZPIECZENIA OC

Długoterminowy

- umowa zawierana na okres 12 miesięcy,
- w tym przypadku zadziała tzw. „klauzula prolongacyjna”.

Krótkoterminowy

- umowa zawierana na czas krótszy niż 12 miesięcy,
- dotyczy między innymi: pojazdów zarejestrowanych czasowo, pojazdów historycznych i wolnobieżnych,
- może wyjątkowo obejmować również pojazdy zarejestrowane na stałe (np. w przypadku przedsiębiorców prowadzących komisje samochodowe).

ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI UBEZPIECZENIA OC POJAZDU CO JEŚLI ZAPOMNIMY O TYM ŻE KOŃCZY SIĘ UMOWA OC?

KLAUZULA PROLONGACYJNA

Jak działa klauzula
prolongacyjna?

- Jest to mechanizm, którego skutkiem jest automatyczne odnowienie umowy odpowiedzialności cywilnej na kolejny okres (tj. kolejnych 12 miesięcy).

Kiedy klauzula
prolongacyjna nie
zadziała?

- Nie została opłacona w całości określona w umowie składka za mijający okres 12 miesięcy,
- nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia została zawarta posiadacz powiadomi na piśmie zakładu ubezpieczeń o jej wypowiedzeniu,
- zmiana posiadacza pojazdu,
- zakładowi ubezpieczeń cofnięto zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- ogłoszono upadłość zakładu ubezpieczeń, ogłoszono lub zarządzono likwidację zakładu ubezpieczeń.

Czy klient powinien
otrzymać od zakładu
ubezpieczeń
informację o
przedłużeniu umowy?

- Nie później niż 14 dni przed upływem okresu 12 miesięcy, na który umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych została zawarta, zakład ubezpieczeń jest obowiązany do wysłania ubezpieczającemu informacji o ubezpieczeniu na kolejny okres ubezpieczenia.

ZMIANA WŁASNOŚCI POJAZDU

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ W KONTEKŚCIE UBEZPIECZENIA OC?

Rzecznik
Finansowy
www.rf.gov.pl

Ustawowe sformułowanie „*przejsie lub przeniesienie prawa własności pojazdu mechanicznego*” obejmuje zarówno jego zbycie (sprzedaż, darowizna itd.), ale także dziedziczenie (przejsie praw i obowiązków zmarłego posiadacza pojazdu). Zatem z chwilą śmierci spadkodawcy, który w związku z posiadaniem pojazdu zawarł umowę ubezpieczenia OC, wszyscy spadkobiercy wchodzi w prawa i obowiązki z tej umowy.

ZBYWCA

- obowiązek przekazania nabywcy potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
- obowiązek powiadomienia na piśmie ubezpieczyciela (14 dni od zmiany własności pojazdu) o: fakcie przeniesienia prawa własności pojazdu i o danych nowego posiadacza (imię, nazwisko, adres zamieszkania i numer PESEL, o ile został nadany lub nazwę, siedzibę i numer REGON).

NABYWCA

- może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia (art. 31. ust. 1 ustawy). Wypowiadając jednak umowę, zobowiązany jest ubezpieczyć pojazd w innym zakładzie ubezpieczeń (art. 31 ust. 6 ustawy),
- może nie wypowiedzieć umowy ubezpieczenia i korzystać z polisy OC zbywcy do końca okresu, na który została zawarta umowa (brak klauzuli prolongacyjnej).

ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI UBEZPIECZENIA OC POJAZDU PRZERWA W OCHRONIE UBEZPIECZENIOWEJ

Najczęstsze sytuacje, w których dochodzi do powstania przerwy w ochronie ubezpieczeniowej:

- Spóźniona wpłata składki, powodująca przesunięcie początku trwania ochrony ubezpieczeniowej.
- Przejście lub przeniesienie własności pojazdu i związane z tym wyłączenie działania klauzuli prolongacyjnej.
- Płatność za dotychczasową polisę dokonywana była w ratach i nie opłacono choćby jednej z nich.

Skutki powstania przerwy ubezpieczeniowej:

- Nałożenie kary przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (samochody osobowe - równowartość dwukrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę).
- W sytuacji gdyby doszło do szkody związanej z ruchem pojazdu - powstanie odpowiedzialności posiadacza pojazdu (oraz ewentualnego kierującego).

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

04

UMOWA UBEZPIECZENIA OC POSIADACZY POJAZDÓW MECHANICZNYCH

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA OC PPM PRZYPADKI PRZEWIDZIANE USTAWĄ

Rzecznik
Finansowy
www.rf.gov.pl

Umowa ubezpieczenia obowiązkowego OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ulega rozwiązaniu w wyniku:

1. upływu okresu, na który została zawarta,

2. złożenia wypowiedzenia – złożenie wypowiedzenia jest jednak możliwe w ograniczonej liczbie przypadków:

- wypowiedzenie umowy nie później niż na jeden dzień przed upływem okresu 12 miesięcy – powoduje „wyłączenie klauzuli prolongacyjnej”,
- nowy właściciel może wypowiedzieć umowę w sytuacji przejścia lub przeniesienia własności pojazdu,
- wypowiedzenie umowy przedłużonej automatycznie w sytuacji powstania podwójnego ubezpieczenia,

3. odstąpienia od umowy zawartej na odległość w trybie określonym w art. 40 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta,

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA OC PRZYPADKI PRZEWIDZIANE USTAWĄ

Rzecznik
Finansowy
www.rf.gov.pl

4. wyrejestrowania pojazdu / zarejestrowania pojazdu zagranicą,

5. trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu mechanicznego w okolicznościach niepowodujących zmiany posiadacza,

6. wydania zaświadczenia o demontażu pojazdu lub przyjęciu niekompletnego pojazdu przez przedsiębiorcę prowadzącego stację demontażu lub punkt zbierania pojazdów,

7. z upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości zakładu ubezpieczeń.

Jak się wydaje, możliwe jest również rozwiązanie umowy OC za porozumieniem stron - w szczególności w odniesieniu do sytuacji powstania podwójnego ubezpieczenia.

Rzecznik
Finansowy

www.rf.gov.pl

DZIĘKUJEMY PAŃSTWU ZA UDZIAŁ W NASZYM SPOTKANIU

www.rf.gov.pl

biuro@rf.gov.pl

facebook.com/RzecznikFinansowy